

HAYVAN SAGLIGI VE ZABITASI KANUNU

Kanun Numarası : 3285
 Kabul Tarihi : 8/5/1986
 Yayımlandığı R.Gazete : 16/5/1986 Sayı: 19109
 Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 25 Sayfa: 209

*
 * *

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren
 yönetmelik için, "Yönetmelikler Külliyesi" nin kanunlara göre
 düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

*
 * *

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Hastalıklar

Amaç:

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, hayvanlardan ve hayvan maddelerinden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan korunulmasını ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele edilmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun:

- a) Hayvanların sağlığını korumaya,
- b) Bulaşıcı hastalıklarla mücadeleye ve bu hususta her türlü tedbirleri almaya,
- c) Ülke içindeki hayvan hareketlerine, hayvan maddelerinin sevkine, hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracını sağlık açısından düzenlemeye ve muayeneye,

Dair hükümleri kapsar.

Madde 3 - Bu Kanunda:

- a) Bakanlık; Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığını,
- b) Hükümet veteriner hekimi; Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığınca bu Kanunun uygulamasında görevlendirilen veteriner hekimleri,
- c) Hastalıktan şüpheli; açık ve tam olmayan hastalık belirtisi gösteren hayvanları,
- d) Bulaşmadan şüpheli; hastalığın hiçbir belirtisini göstermemekle beraber, hastalığı almış olduğu kabul olunan hayvanları,
- e) Hayvan maddeleri; et, süt, yumurta, bal, deri, yün, yapagi, tiftik, bığirsak, sakatat, tırnak, boynuz, kan, kemik, gübre gibi hayvan maddelerini,

İfade eder.

Madde 4 - Bu Kanun hükümlerine tabi ve ihbari mecburi hastalıklar Bakanlıkça tespit edilir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sinirlarda Saglik Zabitasi

Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihraç yeri

Madde 5 - Yabancı ülkelerle yapılacak her nevi hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihraci Bakanlık ile Maliye ve Gümrük Bakanligi tarafından müstereken tespit edilen gümrük kapilarindan yapilir.

İthal olunacak hayvan ve hayvan maddelerinin muayeneleri

Madde 6 - Yurda kara, su ve hava yollariyla ithal olunacak hayvan ve hayvan maddelerinin saglikli olduguna ve menselerinde hastalik bulunmadigina dair resmi veteriner hekim tarafından çikis yerinde verilmiş mense ve saglik raporlarinin ibrazi sarttir.

Yurda ithal olunacak hayvanlarin saglik durumuna dair ilk muayeneleri kapi ve limanlarda; kara, su ve hava tasit araçlari içinde son muayeneleri ise gümrük kapilarinda gösterilecek yerlerde hükümet veteriner hekimi tarafından yapilir. Hastalik bulunmadigi anlasildiktan sonra ithaline izin verilir. Hasta ve hastaliktan süpheli hayvanlar ile hastalik amili tasiyan ve bulasmadan süpheli hayvan maddeleri reddolunur.

Hayvan maddelerinin muayenesi ve muayene sonucuna ait islem bunlarin tahaf-fuzhane ve gümrük ambarlarina tasinmasindan sonra yapilir; hastalik bulunmadigi takdirde ithaline izin verilir.

Mense ve veteriner saglik raporlarinin tanzim sekline ait hususlar yönetme-likle belirlenir.

Madde 7 - Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilen gümrük kapilarina, mense ülkeden veteriner saglik raporu olmadan getirilen hayvan ve hayvan madde-leri ile herhangi bir bulasik hastalikli hayvan reddolunur.

Tespit edilen gümrük kapilarina veteriner saglik raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hayvanlardan hastalikli ve hastaliktan süpheli görülen-ler hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uygulanir.

Tespit edilen gümrük kapilarina veteriner saglik raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hastalik belirtisi göstermeyen hayvanlar sahibi hesabina 21 gün karantinaya alinir. Karantina sonunda saglam bulunanlarin ithaline mü-saade edilir. Hastalikli bulunanlar hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hüküm-leri uygulanir.

Tespit edilen gümrük kapilarina veteriner saglik raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hayvan maddeleri karantinaya alinarak muayeneye tabi tutu-lur. Muayene sonucunda hastalik tasimadigi anlasilanlarin ithaline izin verilir. Hastalik tasiyanlar tazminatsiz olarak imha edilir.

Tespit edilen gümrük kapilari disinda, hududun herhangi bir yerinden vete-riner saglik raporu ile veya veteriner saglik raporu olmadan yurda sokulan hay- vanlar ve hayvan maddeleri bulunduklari yerde mahalli mahkeme karari ile müsade- re edilerek karantinaya alinir. Karantina sonunda hasta hayvanlar hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uygulanir. Saglam bulunan hayvanlar ise usulü- ne uygun olarak satilmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanliginin ilgili mahalli teskilatina teslim olunur. Hastalik amilini tasiyan veya bulasmadan süpheli hay- van maddeleri tazminatsiz olarak imha edilir. Muayene sonucu hastalik tasimadigi anlasilan hayvan maddeleri ise usulüne uygun olarak satilmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanliginin ilgili mahalli teskilatina teslim olunur.

Hayvan hastalığı bulunan yabancı bir ülkeden bulasmaya vasıta olabilecek hayvanlar ile hayvan maddelerinin gümrük kapılarından ithali hastalığın nevine göre bütün gümrük kapılarından veya gerekli görülen kisminden yasaklanır. Bu yasaklama hastalığın sönüsü ile karantina süresinin bitiminin bildirilmesinden sonra kaldırılır.

Kapatılmış hudut kapılarından girişlerde yapılacak işlem

Madde 8 - Bulasik hayvan hastalığı dolayısıyla kapatılmış olan hudutlardan, konulan yasaga ragmen memlekete sokulan hayvanlar veya hayvan maddeleri, düzenlenecek ve hazır bulunanlar tarafından imzalanacak tutanaga istinaden derhal mahalli mahkeme kararı ile müsadere olunur. Müsadere olunan hayvanlarda bulasik hastalık arazi görülürse bu Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır. Hastalık amilini taşıyan veya bulasmadan süpheli hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Hastalık belirtisi göstermeyen diğer hayvanlar karantinaya alınır. Karantina süresini doldurup bulasik hastalık arazi göstermeyen hayvanlar ile bu hastalıktan salim bulunan hayvan maddeleri usulüne göre satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahalli teskilatına teslim olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hastalıkların Çıkışında Haberleşme

Hastalık ihbarı

Madde 9 - Bir yerde hastalık yahut sebebi belli olmayan hayvan ölümleri görülürse bu durum köylerde hayvan sahipleri, çobanlar, celepler, hayvan bakıcıları tarafından köy muhtarlarına; çiftliklerde çiftlik sahiplerine veya kahyalara; bu ihbari alanlarla gezici sürülerde sürü sahipleri, koruyucuları, çobanları, serbest veteriner hekim veya serbest veteriner sağlık teknisyeni tarafından en yakın köy muhtarına, bulunmadığı takdirde jandarma karakoluna; şehir ve kasabalarda ise belediye başkanlıklarına veya mahallin mülki amirlerine veya Bakanlık ilçe veya il müdürlüğüne veya polis, jandarma veya belediye zabıtasına; gemilerde kaptana, kaptanlar gümrük idarelerine; trenlerde istasyon idaresine; sınırlarda gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak belge karşılığında bildirilmesi zorunludur. İhbari alanlar derhal mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle yükümlüdür. Hastalığın hüküm sürdüğü bölgelere yakın yerlerde bir hayvanın hastalanması dahi ilgililere haber verilmesini gerektirir.

Silahlı Kuvvetlerle haberleşme

Madde 10 - Silahlı Kuvvetlere ait hayvanlarda çıkan hastalıkların mücadelesi ve hastalığın söndürülmesinde yapılacak işlemler bu Kanunda gösterilen esaslara göre Silahlı Kuvvetlerce yapılır. Hastalığın çıkış şekli ve mahiyeti ile alınan tedbirler mülki makamlara bildirilir.

Komsu ülkelerdeki hastalıkların haber verilmesi

Madde 11 - Sınır boylarında görevli idare ve gümrük memurları ile Silahlı Kuvvetler ve zabıta teskilatı komsu ülkelerde hüküm süren hastalıklar hakkında alacağı haberleri mahallin en büyük mülki amirine ve mülki amirine ve mülki amirler de en seri şekilde Bakanlığa bildirirler. Yabancı ülkelerde bir salgın hayvan hastalığı çıktığı takdirde o ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına görevli olan bütün memurlar hastalığı bağlı bulundukları dış temsilciliklere haber vermekle yükümlüdür. Dış temsilcilikler de en seri şekilde durumu Disisleri Bakanlığınca aracılığı ile Bakanlığa bildirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hastalık Çikisinda Alinacak Genel Tedbirler

Geçici kordon

Madde 12 - Bu Kanunun 9 ve 10 uncu maddesine göre hastalik haberini alan makamlar vakit kaybetmeksizin en yakin Bakanlık ilçe ve il müdürlüğüne bildirir. Veteriner hekim gelinceye kadar mahalli idari makamlar, belediye ve ihtiyar heyetleri tarafından hasta ve saglam hayvanlar ayri ayri muhafaza altına alınarak geçici kordon konulur.

Hastalik yerine gidilmesi

Madde 13 - Hastalik haberini alan hükümet veteriner hekimi en seri vasita ile hastalik yerine gider. Bu maksat için mülki ve mahalli idare ve zabita makamlari gereken kolayligi ve yardimi göstermeye mecburdur.

Hastaliga el koyma ve duyurma

Madde 14 - Hastalik çıkan yerde hükümet veteriner hekimi derhal mahalli hayvan saglik zabitasi komisyonunu toplar. Bu komisyon, hastaligin önlenmesi ve söndürülmesi için, hastalik çikis karari düzenler. Bu kararda yazili tedbirler, komisyon tarafından uygulanir ve hükümet veteriner hekimi tarafından denetlenir. Hayvan saglik zabitasi komisyonu toplanincaya kadar hükümet veteriner hekimi gerekli gördüğü tedbirleri almaya yetkilidir.

Alinan tedbirler idare amirleri ve muhtarlar tarafından mahalli vasitalarla halka ilan ve ilgililere teblig edilmekle birlikte civar illere ve Bakanliga en seri sekilde bildirilir.

Mülki amirin yükümlülüğü

Madde 15 - Hayvan saglik zabitasi komisyonu karari geregince konulan kordon ve karantinanın yürütülmesi ve korunmasi için gerekli tedbirleri almakla o yerin mülki amiri yükümlüdür. Hastaligin etrafa yayilma tehlikesi ve mahalli zabita ile korunmasi mümkün olmayan hallerde kordonlar Silahlı Kuvvetlerle takviye edilir.

Giris ve çikis yasagi

Madde 16 - Hastalikli, hastaliktan veya bulasmadan süpheli hayvanlar ile bunlari maddelerinin ve bulasmaya vasita olabilecek esyanin kordon altindan veya tecrit edildikleri yerden çikarilmalari yasaktir. Çikarildiklarinda müsadere ve tecrit olunur. Ayni hastaliga hassas hayvanlari hastalikli yerlere sokulmasi yasaktir. Bunlardan sadece kesilmek üzere getirilen kasaplik hayvanlari girmelerine izin verilir.

Kordon altindan veya tecrit edildikleri yerden çikarilmasinda zaruret olanlar ve alinacak fenni tedbirler yönetmelikte belirtilir.

Biyolojik madde, asi, serum ve ilaç uygulamalari

Madde 17 - a) Teshis için kullanılan biyolojik maddelerin uygulaması hükümet veteriner hekimleri veya Bakanlıkça görevlendirilen diger kamu kuruluslarindaki veteriner hekimler ile serbest veteriner hekimler tarafından yapilir.

b) Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastaliklari çikisinda mücadele ve tedavi amaciyla asi, serum ve ilaç uygulaması hükümet veteriner hekimleri, Bakanlıkça görevlendirilen diger kamu kuruluslarindaki veteriner hekimler, serbest veteriner hekimler ve bunlari sorumlulugunda veteriner saglik teknisyenleri tarafından yapilir.

c) Hastalık tehlikesi görülen yerlerde koruyucu asilama ve ilaçlamalar, Bakanlığın vereceği program ve emirlere göre hükümet veteriner hekimleri, serbest veteriner hekimler veya hükümet veteriner hekiminin sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

d) Hayvan sahipleri biyolojik madde, asi, serum ve ilaçların uygulanmasına rıza göstermeye, lüzumlu araç ve kolaylıkları sağlamaya mecburdur.

e) Hayvan sahiplerince bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklarla diğer hayvan hastalıklarına karşı veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyeni tarafından hayvanlara uygulanan asi ve serumlar için Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esas ve miktarlara göre ücret ödenir.

Hayvanların imhası, tecrit ve dezenfeksiyon

Madde 18 - Hasta veya hastalarla temasta bulunan hayvanlardan öldürülmesi gerekenler zabıta görevlileri tarafından öldürülür, imha edilir ve buna ait bir tutanak düzenlenir.

Bulasmaya vasıta olabilecek esya ve maddeler temizlenir ve dezenfekte edilir. Bunlardan temizlenmesi veya dezenfeksiyonu mümkün olmayanlar yakılır. Temizlik işi hükümet veteriner hakiminin gözetimi altında hayvan sahipleri tarafından, dezenfeksiyon ise Bakanlığın ilçe veya il müdürlüklerince yapılır.

Hastalığın çevreye bulasmasını önlemek için hasta ve hastalıktan şüpheli hayvanların tecritlerine mahsus ahır ve diğer yerler ayrılır. Ölenler veya öldürülenlerin gömülecekleri yerler su, yol veya meskenlerden uzak mahallerde hazırlanır. Bu maksatla belediyeler ve köy ihtiyar heyetleri kendi bölgeleri içinde yukarıdaki şartlar altında tecrithaneler ile hayvan gömülme mahalleri göstermeye mecburdur.

Kordon altında hareket

Madde 19 - Kordon altında bulunan yerlerde hastalığa tutulabilecek hayvanlarla bunların her türlü maddelerinin toplatılması park, pazar, panayır ve sergilere gönderilmesi ve kordon altındaki sürülerin birbiriyle temas ettirilmesi yasaktır.

Kordon içinde kalan park, pazar, panayır, sergi, han, yol, istasyon ve iskeleler gibi hayvanların geçmesine veya toplanmasına elverişli yerler hastalığa hassas hayvanlar ile maddelerine kapatılır.

Bir bölgede hastalık salgın bir hal aldığı zaman o bölgenin iskele, istasyon ve havaalanları ile genel geçiş yolları, hayvan, park, pazar ve panayırları hastalığın söndürülmesine kadar aynı hastalığa, hassas hayvanlara kapatılır.

Kordonun kaldırılması

Madde 20 - Kordon altına alınan yerlerde hastalığın ve bulaşma tehlikesinin yok olduğu, temizlik ve dezenfeksiyonların yapıldığı hastalık sönüş raporu ile bildirildikten sonra kordon kaldırılır. Durum valiliğe, valilikçe de Bakanlığa ve civar illere bildirilir.

BESİNCİ BÖLÜM

Koruma ve Tedavi Tedbirleri, Yurt İçinde Hayvan ve Hayvan Maddelerinin Nakli ve Ticareti

Koruyucu ve tedavi edici Maddelerin yapım ve kontrolü

Madde 21 - Hayvan hastalıklarına karşı kullanılan asi, serum ve biyolojik maddeler, Bakanlığın izniyle gerçek ve tüzel kişilere ait enstitü, laboratuvar ve tesislerde imal edilebilir.

Hayvan hastalıklarında kullanılmak amacıyla yurt içinde imal edilen veya Bakanlık izni ile yurt dışından ithal olunan asi; serum, biyolojik madde ve benzerlerinin kontrolü yönetmelik esaslarına göre Bakanlıkça yapılır ve yaptırılır.

Yapimina ve kullanılmasına ruhsat verilen asi, serum, kimyasal ve biyolojik maddeler ile veteriner müstahzarlardan yararlı olmadıkları, istenilen şartlarda hazırlanmadıkları, zararlı oldukları ve beyannamesindeki esaslara uyulmadan piyasada satıldıkları tespit edilenlere el konulur. Aynı seri numaralıların kullanma ve satışları Bakanlıkça yasak edilir. Bu Kanunun 52 nci maddesine göre ruhsatları iptal edilenlere aynı isim altında tekrar ruhsat verilmez.

Yurt içinde hayvan ve hayvan maddelerinin nakli

Madde 22 - Zati ihtiyaçlara mahsus veya mahalli pazarlara götürülen hayvan maddeleri hariç, hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde nakli köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda belediyeler tarafından verilecek mense sahadetnameleri ile yapılır. Mense sahadetnamesiz veya veteriner sağlık raporu olmadan nakledilecek hayvan ve hayvan maddelerinin nevi, miktarı ve esasları yönetmelikte belirtilir.

İlçelerden, başka il ve ilçelere yapılacak hayvan ve hayvan maddelerinin naklinde, menseine en yakın yerdeki Bakanlık il veya ilçe müdürlüğüne başvuru olarak mense sahadetnamesinin veteriner sağlık raporuna çevrilmesi ve nakliyat sırasında bu raporların bulundurulması mecburidir.

Mense sahadetnamesi ve veteriner sağlık raporlarının tanzimi ile ilgili hususlar yönetmelikte belirtilir.

Mense sahadetnamesiz ve veteriner sağlık raporsuz hayvan ve hayvan maddelerinin nakledilmesi ve bu durumun 23 üncü maddede belirtilen görevliler tarafından tespiti halinde; hayvanlar alikonularak, hükümet veteriner hekimi tarafından derhal müsaade altına alınır ve hayvanların menseinde hastalık olup olmadığı araştırılır. Bu araştırmadan bir sonuç alınamaz ve 21 gün sürecek müsaade sonunda hayvanların hastaliksiz olduğu anlaşırsa veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır. Menseinde hastalık bulunmadığı anlaşılan hayvan maddelerine de veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır.

Hastalıklı bulunan hayvan ve hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Veteriner sağlık raporu almak için hayvan ve hayvan maddelerinin sahipleri tarafından il ve ilçe hayvan sağlık zabıta komisyonlarınca tespit edilmiş olan yerlerin dışında yapılacak muayene istekleri, tasit araçlarının mal sahiplerince temini suretiyle yerine getirilir.

Görevlilerin yükümlülüğü

Madde 23 - Polis, jandarma, belediye zabıta memurları ile iskele ve liman memurları, köy muhtarları, koruma bekçileri, köy ve mahalle bekçileri görevli bulundukları bölgelerde hertürlü hayvan ve hayvan maddelerinin mense sahadetnamesi veya veteriner sağlık raporunu aramakla ve mense sahadetnamesiz veya raporsuz olanları alıkoyarak en yakın mülki idare amirine bildirmekle yükümlüdür.

Hayvan alım ve satımları

Madde 24 - Şehir ve kasabalarda hayvan alım ve satımlarının hayvan park, pazar veya panayırlarında yapılması mecburidir.

Kurbanlık hayvan alım ve satımları bu madde hükmüne tabi değildir.

Teshir için fuar ve sergilere getirilen hayvanların mense sahadetnamesi veya veteriner sağık raporunun bulunması ve bu yerlerde hayvanların devamlı surette sağık kontrolü altında tutulması şarttır.

Hayvan panayirlerinin açılış zamanı ve süresi için açılışından en az 20 gün önce Bakanlığa bildirerek izin alınır.

Hayvan toplama izni

Madde 25 - Bulasik hastalık nedeniyle Bakanlıkça hassas bölge ilan edilen yerlerde, mahallin en büyük mülki amirinden izin belgesi alınmadan hayvan toplanması ve nakli yasaktır.

Hayvan sürülerinin hareketi

Madde 26 - Her nevi hayvan sürülerinin yurt içindeki hareketleri Bakanlıkça düzenlenir.

Hayvanla nakliyecilik yapanlar

Madde 27 - Hayvanla nakliyecilik yapanlar mahalli belediyelerden ruhsat almak mecburiyetindedir. Ruhsatnamelerle ilgili hususları yönetmelikte belirtilir.

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

Madde 28 - Mahalli hayvan sağık zabıtası komisyonlarınca hastalıklı olduğu ilan edilen yerlerden o hastalığa hassas hayvanların mense sahadetnamesi ve veteriner sağık raporu olsa bile geçirilmeleri yasaktır. Ancak hastalıklı yerlerden hayvanların özel tertibatlı araçlarla transit olarak geçirilmelerine müsaade edilebilir.

Nakil araçlarının dezenfeksiyonu

Madde 29 - Hayvanları veya hayvan maddelerini nakleden her türlü aracın nakil sonunda sahipleri tarafından temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir. Temizlik, dezenfeksiyon ve bunların kontrolü ile ilgili işlemler yönetmelikte belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM

Hastalıklarla Mücadele ve Denetim

Mahalli idarelerin yükümlülüğü

Madde 30 - İl özel idareleri ve belediyeler hayvan hastalıkları ile mücadele için mali imkanlarını ve hayvan varlığını gözönüne alarak bütçelerine yeterli miktarda ödenek koymak ve mücadeleye katılmakla yükümlüdür.

Hayvan Sağık Danışma Kurulu

Madde 31 - Hayvan hastalıkları ile ilgili hususlarda Bakanlıkça verilen konuları inceleyerek görüş bildirmeye, gerektiğinde veteriner hekimliğin icrasına ilişkin hizmet konuları ile hayvan hareket ve nakillerini düzenleme ve her türlü hayvan maddeleri ile ürünlerinin muayene ve denetimi konularında görüş belirtmek üzere Tarım Orman ve Köyisleri Bakanının veya Müstesarının başkanlığında Bakanlıkça seçilecek üyelerden oluşan "Hayvan Sağık Danışma Kurulu" kurulabilir. Bu kurulun teskilî ile çalışma usul ve esasları, Bakanlık talimatı ile düzenlenir.

Hayvan sağık zabıtası komisyonları

Madde 32 - İl, ilçe ve köylerde kurulacak hayvan sağık zabıtası komisyonlarının kuruluş, görev ve çalışma esasları yönetmelikle belirtilir.

Komisyonların aldığı kararların uygulanması ile ilgili hususlar hükümet veteriner hekimlerince denetlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kesilecek Hayvanlar ile Etlerin ve Hayvan Maddelerinin Muayeneleri

Hayvan kesimi

Madde 33 - Ticari amaçla kasaplık hayvan kesimleri mezbaha, et kombinasi veya kapalı hayvan kesim yerlerinde yapılır. Bu yerlere gelecek hayvanların men- se sahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu bulunması şarttır. Hayvanlar, ke- simden önce ve kesimden sonra veteriner hekim tarafından muayene edilir.

Hayvanların kesim şartları, kesim öncesi ve sonrası muayeneleri ve mecburi kesimlerle ilgili hususlar Bakanlıkça yönetmelikle düzenlenir.

Mezbaha ve kombinalarda kesilecek hayvan ve hayvan maddelerinin muayeneleri veteriner hekimi tarafından yapılır. Mezbaha, et kombinaları ve kesim yerlerinin sağlık şartlarına uygunluğu Bakanlığın denetimine tabidir.

Köylerde zati ihtiyaç ve köy tüketimi için yapılacak kesimler ile kurbanlık hayvanlar bu madde hükümlerine tabi değildir.

İKİNCİ KISIM

Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sinirlarda Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Önemli hastalıklarda alınacak tedbirler

Madde 34 - Yabancı ülkelerden yurdumuza gelen ve geri çevrilmesi mümkün olmayan hayvanlarda:

a) Sığır vebası, at vebası, mavidil, domuz vebası, salmonellosis ve tavuk vebası hastalıklarından biri tespit edildiği takdirde, hasta, hastalıktan şüpheli ve bunlarla temas eden hassas hayvanlar tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bu hastalıkların bulasmaına vasıta olabilecek diğer hayvanların ise, karantina süresi sonunda tazminat verilmeden sahipleri hesabına kestirilerek etlerinin tüketimine ve satışına müsaade olunur.

b) Sap, çiçek, kuduz, sarbon, yanıkara ve uyuz hastalıklardan birine tutulmuş olanlar ile hastalıktan şüpheliler tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bulasmadan şüpheliler, sahipleri hesabına karantinaya alınarak memleket içinde sağlık zabıtası hükümlerine tabi tutulur.

c) Sığır verem, sığır, koyun, keçi ve domuz brusellozları ile tektir- naklilarda ruam ve durin hastalığı görülenler veya serolojik ve allerjik test- lerle bu hastalıkların mevcudiyeti tespit olunanlar tazminatsız öldürülür ve imha edilir.

d) Haber verilmesi ve mücadelesi mecburi hastalıklar arasında ismi geçmediği halde mahiyeti itibarıyla salgın niteliğindeki herhangi bir hastalığa tutulduğu tespit edilen hayvanlar hakkında Bakanlıkça gerekli tedbirler alınır.

(a), (b) ve (c) bendlerinde belirtilen hastalıklar dışında kalan hastalıklar için uygulanacak işlemler Bakanlıkça düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yurt İçinde Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Sap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarında alınacak tedbirler

Madde 35 - Yurtiçinde sığır vebası, sap, at vebası, mavidil hastalıklarından birinin çıkışı halinde hastalar ile, hastalıktan ve bulasmadan şüpheliler Bakan- lıkça belirlenecek itlaf, tecrit, asılama, serumlama veya diğer uygulamalara tabi tutulur.

Kuduz hastalığında alınacak tedbirler

Madde 36 - Kuduza yakalanan hayvan tazminatsız öldürülür ve imha edilir.

Kuduz hayvanlar tarafından ısırılan veya kuduzdan şüpheli hayvanlar da tazminatsız öldürülür ve imha edilir, ancak bu hayvanların öldürülmesine sahipleri muvafakat etmezlerse masrafları kendilerine ait olmak üzere müdahale altında tutulabilir.

Kuduz çıkan yerlerde kedi ve köpeklerin, sahipleri tarafından muhafaza altına alınması zorunludur. Sahipsiz ve basibos kedi ve köpekler şehir ve kasabalarda belediye, köylerde köy ihtiyar heyetleri tarafından tazminatsız öldürülür ve imha edilir. Bu hususta gerektiğinde mahalli zabıtanın yardım istenir.

Kuduz hastalığı ile mücadelede ilgili bakanlıklarla yapılacak müsterek çalışma esasları Bakanlıkça tespit edilir.

Tüberküloz, bruselloz ve ruam hastalıklarında alınacak tedbirler

Madde 37 - Sigirlarda tüberküloz ve bruselloza ve tek tirnaklılarda ruama yakalandığı tespit edilen hayvanlar tazminatlı olarak kestirilir, öldürülür veya imha edilir.

Ticari amaçla sütçülük yapan yerlerdeki ineklerin tüberküloz testine, bruselloz yönünden de muayeneye tabi tutulmaları mecburidir.

Madde 38- İhbari ve mücadelesi mecburi hastalıkların kordon müddetleri yönetmelikte gösterilir.

Hastalık bölgesine giriş ve çıkış

Madde 39 - Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastalıkların çıktığı yerlerde hastalığın gerektirdiği şartlara göre hasta, hastalık ve bulasmandan şüpheli hayvanlar hakkında gerekli kanuni işlemler yapılmakla beraber, her nevi hayvan, hayvan maddeleri ve bulasmaya sebep olabilecek kaba yemlerin nakli, karantinanın devami süresince hastalık bölgesine bulasmaya duyarlı veya hastalığı taşıyacak diğer hayvanların sokulması yasaktır.

Madde 40 - Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastalıklarla sınırlarda ve yurt içinde yapılacak mücadele esasları yönetmelikte belirtilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Müsterek Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM Tazminat

Tazminat verilecek hastalıklar

Madde 41 - (Degisik: 27/12/1993-3951/1 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre ruam, sigir tüberkülozu, sigir brusellozu, sigir vebasi, at vebasi ve sap hastalıklarından dolayı öldürülen veya kestirilen hayvanların sahiplerine, Bakanlık bütçesinden aşağıda belirtilen miktarlarda tazminat verilir.

a) Ruam hastalığında, hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle öldürülen hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin yarısı,

b) Ruam, sigir tüberkülozu ve sigir brusellozu hastalıklarında, hastalığın açık belirtisini göstermeyip yapılacak testlere göre teşhis konularak öldürülen veya kestirilen hayvanların takdir olunacak kıymetlerinin dörtte üçü,

c) Sigir vebasi ve at vebasi hastalıklarında, hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle veya laboratuvar muayenesi sonunda teşhis konularak öldürülen hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin tamamı,

d) Sap hastalığında, Bakanlıkça her yıl tespit ve ilan edilen mücadele bölgelerinde hastalığın açık belirtisini gösteren ve laboratuvarında hastalığın varlığı ve tipi tespit edildikten sonra öldürülen veya kestirilen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

İhbari zorunlu olan hastalıklardan birine karşı koruma maksadıyla Hükümet veteriner hekimi ve Bakanlıkça grevlendirilen veteriner hekim tarafından yapılan aşı, serum ve ilaç uygulamaları sebebiyle öldükleri otopsi ve laboratuvar muayeneleri ile tespit edilen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı ödenir.

Bu maddeye ait uygulama esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

Yukarıdaki hallerde, hayvanların sarf ve tüketimi mümkün olan et, deri ve diğer kısımlarının bedelleri, rayiç bedel üzerinden kıymet takdir edilerek hayvan sahibine bırakılır ve bedeli hak ettiği tazminattan düşülür.

KANUNLAR, KASIM 1994 (Ek-19)

Tazminat verilmeyecek haller

Madde 42 - Resmi kurumlarla belediyelere ait veya sahipleri tarafından hastalıkları haber verilmemiş veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış hayvanlarla mense sahadetnamesiz veya veteriner sağlık raporu olmadan sevk olunan ve ilan edildiği halde asi ve ilaç tatbik ettirmeyen hayvan sahiplerine tazminat verilmez.

Kiymet takdiri

Madde 43 - 41 inci maddede yazılı hallerde hayvanların kiymet takdiri; biri Kanunun 32 nci maddesi uyarınca kurulan komisyonun, diğeri hayvan sahibinin göstereceği bilirkişi ve hükümet veteriner hekiminin istirakiyle üç kişilik bir heyet tarafından mahalli rayice yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Madde 44 - Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilmiş olan gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya ihraç edenler veya transit geçirenler salgın hayvan hastalığı sebebi ile gümrük kapılarından veya hududun tamamından yurda sokulması yasaklanan hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya transit geçirenler ile ithal, ihraç ve transit işlemleri nedeniyle karantina veya muayene yerlerine alınmış hayvanlar veya elkonulmuş hayvan maddelerini kaçırarak, veteriner sağlık raporu olsun veya olmasın fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde üç aydan bir yıla kadar hapis ve ikiyüz bin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 45 - Bu Kanunun 6 nci ve 22 nci maddelerinde yazılı mense sahadetnamesi veya veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya gerçek bir mense sahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu üzerinde tahrifat yapanlar veya bu evraki bilerek kullananlar ile hayvan veya hayvan maddelerini ihtiva eden vasita veya kapılara konmuş olan isaret veya damgalari menfaat kasti ile degistirenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde iki aydan sekiz aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe uygun olmayan mense sahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve hastalıklı hayvanlarla hayvan maddeleri için hastalıklı olduklarını bilerek mense sahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu düzenleyen veya veren memurlar, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde dört aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 46 - Hastalıklı, hastalıktan veya bulasmadan şüpheli hayvan veya hayvan maddelerini yahut bulasmaya vasita olabilecek esya ve maddeleri her ne suretle olursa olsun kordon altına alınan yerler ile önceden tespit ve ilan edilmiş bulunan yasak bölgeler disina çıkaranlar, bu suretle çıkarılmış hayvan veya hayvan maddelerini satanlar, baskalarına devredenler veya bu işlere vasita olanlar, bu yerlere hayvan veya hayvan maddelerini sokanlar, hayvan veya hayvan mad-

delerini tecrit veya muhafaza altına alındıkları yerler dışına çıkaranlar ile öldürülmüş veya imha edilmiş hayvan veya hayvan maddelerini gömüldükleri yerlerden çıkaranlar iki aydan altı aya kadar hapis ve otuzbin liradan üçyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkra yazılı hayvan veya hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtalarını kullananlar hakkında da ayrı ceza hükmolunur.

Madde 47 - Bu Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrası ile 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla hayvan park, pazar ve panayırılarından başka yerlerde canlı hayvan satanlar veya mense sahadetnamesi yahut sağlık raporu olmadan hayvan veya hayvan maddelerini hayvan park, pazar ve panayırına, kombinalara, mezbahalara, kesim yerlerine ve sergilere getirenler ile hayvan veya hayvan maddelerini yurt içinde bir yerden diğer yere nakledenler yirmibin liradan ikiyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 48 - Kordon altına alınan bölgeyi belli etmek için konuları işaret, levha ve benzerlerini tahrip edenler veya yerlerini değiştirenler onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 49 - Bu Kanuna göre bulasıcı hayvan hastalığını veya sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini ihbarla yükümlü olup da geçerli bir özürü olmaksızın 48 saat içinde 9 uncu maddede yazılı görevlilere bildirmeyenler fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 13 üncü maddesi hükmüne geçerli bir özürü olmaksızın uymayan hükümet veteriner hekimi ile aynı maddede yazılı makam ve kuruluşların görevli memurları fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa otuzbin liradan üçyüzbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Madde 50 - Kuduz hastalığı çıktığı ilan olunan yerlerde köpek ve kedilerini muhafaza altına almayanlar besbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 51 - Mahallinde mutat vasıtalarla ilan edilmiş olmasına rağmen bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklara karşı hayvanlarını asılamak veya ilaçlamak üzere mahalline giden görevli memura hayvanlarını asılamayan, ilaçlamayan veya bu Kanuna göre muayene ve teste tabi tutulması gerekli hayvanları muayene ve teste tabi tutturmayan hayvan sahipleriyle bunların yoklugunda hayvanların bakım ve gözetimi ile uğrasanlar onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Asi tatbikini gerektiren hastalık; sap, sigir vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından biri ise fail hakkında yukarıdaki fıkra yazılı cezalar iki misli artırılarak hükmolunur.

Madde 52 - Hayvan sağlığını korumada kullanılan asi, serum, biyolojik madde, veteriner müstahzarların tahlilleri sonucunda bileşimlerinde bulunan maddelerin saf olmadığı veya kodekse uygun bulunmadığı veya ruhsat almak için verilmiş formüle uymadığı veya teshis, tedavi, koruma niteliklerini azaltacak şekilde etkili maddelerin noksan olduğu tespit edildiği takdirde bunları imal ve ihzar edenler sağladıkları menfaatin bes mislinden az olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır. Ancak bu ceza ikiyüzbin liradan aşağı olamaz. Bunları bile rek satısa arz edenler veya satanlar ellibin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fiillerin tekrarı halinde asi, serum , biyolojik madde ve müstahzarın ruhsatı iptal edilir ve verilecek ceza bir misli artırılır.

Bahis konusu maddelere mahkeme kararı ile el konularak imha edilir.

Madde 53 - Bakanlıktan izin almadan hayvan sağlığını korumada kullanılan her nevi asi, serum ve biyolojik maddelerle veteriner müstahzarları imal ve ihzar edenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve bir milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bunları satan veya satışı arz edenler yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bahis konusu maddelere mahkeme kararı ile el konularak imha edilir.

Teshis, tedavi veya asi üretimi amacı ile canlı veya zayıflatılmış mikro-organizmalar ve benzeri maddelerden ithali Bakanlığın iznine tabi olanları izinsiz yurda sokanlar hakkında 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 54 - Asi, serum, biyolojik madde ve veteriner müstahzarları taklit ederek teshis, tedavi ve koruma vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal veya ihzar edenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve iki yüzbin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bunları bilerek satışı arz eden veya satanlar yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 55 - Bu Kanunda gösterilen istisnalar dışında kombina, mezbaha ve hayvan kesimi yerlerinden başka yerlerde ticari amaçla hayvan kesen veya kestirenler, bu şekilde kesilmiş hayvanlara ait etleri satanlar veya satışı arz edenler onbin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 56 - Bu Kanunda yazılı yasak fiiller hakkında yetkili memurlar tarafından tanzim olunacak zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM Uluslararası Anlaşma Hükümleri

Madde 57 - Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracında bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklardan başka hastalıkların tespiti halinde yabancı devletlerle yapılmış olan anlaşma hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

Madde 58 - Bu Kanunun uygulama esas ve usulleri yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

Madde 59 - 3/5/1928 tarih ve 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun ile bu Kanunun ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - (8/5/1986 - 3285 sayılı Kanunun kendi numarasız Geçici maddesi hükmü olup teselsül için numaralandırılmıştır.)

Bu Kanun uyarınca çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 17 Eylül 1931 tarih ve 11656 sayılı Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesi ve eklerinin bu Kanuna aykiri olmayan hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 60 - Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 61 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6870-1

3285 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
3951	----	30/12/1993

KANUNLAR, SUBAT 1994 (Ek-19)